

ლოც ხოლო ერთ ავად გავხდარა რკინის გზის ქვათერის შტოზე. გუშინ ტუ-რინში სულ თერთმეტი ხოლო ერთ ავადმყოფი იყო.

რუსეთის ციური სტამბოლიდან დამეპყრო კავკასიის მთავრობას, რომ ავგისტოს 17—29 იქ ხოლოთა განქონდა და ბევრი გადაცვლილი კიდევ; ხომალდებს მეგზავრებს, რომელნიც სტამბოლში მიდიან, ერთის დღით კარანტინში ანერტენ.

ქალაქის ამაბიძი

* * * დღეს ტულისში მოვილიან კი-სლოვოდსკიდან კავკასიის მთავარ-მართებულ გენერალ-ადიუტანტს ს. ა. შერგენტიცოვი.

* * * ტულისის სასულიერო სემინარიაში უკვე იყრანთ თავს მისწავ-ლებნი და აგერ რამდენიმე დღეა, გან-მეორებითი ეგზემენი დაიწყო კიდევ. წრეთულის სემინარიაში ოთხმოც-და-ათი მოსწავლემდე ახალი იქნება, რომელთაც წელს გაათავეს სასული-ერო სასწავლებლები და სემინარია-შივე არიან გადმოყვანილი სწავლის განსაზღვრება. სწავლა 4 სექტემბერს იწყება. სულ მოსწავლენი სემინარიაში წლებულ 440-მდე იქნება.

* * * ამ წლის ანგარაში მოხდა განსა-კუთრებული კრება ბნ მთავარ-მარ-თებლის თავმჯდომარეობით. კრებამ დაადგინა იქონიის უკრადლება იმ მუ-შეხებას და გამოსახლებულბუბდ, რომე-ლიც ამ წლის განმავლობაში გადმო-ვლენ კავკასიაშიან რუსეთიდან, ან სხვა ქვეყნიდან, უკეთეს წელსაც გა-ჩნდება ხოლოთა. სხვათა შორის შემუშავებულ იქნა ინსტრუქცია შესახებ იმისა, თუ როგორ უნდა გამოიხატოს ეს უკრადლება. ინს-ტრუქციის ძალით, მუშებმა და გად-მოსახლებულებმა უნდა უშინარა ჰქონ ხალხისთვის დენონფიციის შემწეო-ბით, უნდა აღმოუჩინონ მათ თავ-შესაფარი და გაჭირვებულთ, უნდა-ვლენ საქმულ-სასამელი. თანხმად ამ განკარგულებისა, ბნმა ტულისის გუბერნატორმა მისწერა ქალაქის გა-მგებობას, რომ იგი გამგებობა საქა-

ლაქო დებულების ძალით მოვალეა იზრუნოს ხალხის ჯანმრთელობაზედ. რადგან მუშებსა და გამოსახლე-ბულთ შეუძლიანთ გადმოიტანონ ხო-ლოთა, ამიტომ ქალაქმა უნდა ინა-ღელლოს მათი პატრონობა, დენონ-ფიციის, სასულიერო და სასამელ-საქუ-ლით. ქალაქის მოურავის მოადგილე ბნნი ოხმილოვი სწერს ბ-ნს გუბერ-ნატორს, რომ გადმოსახლებულთა მოვლა-პატრონობა კანონის ძალით არ ექვემდებარება ქალაქებს, რომ შარშან მათ პატრონობა აღმოუჩინა ადგილობრივმა ადმინისტრაციამ და რომ ქალაქის გამგებობას მაინც და მაინც შეუძლიანთ ხატროს მხოლოდ დენონფიციის ხატროს და აძლიოს სადილო ავლამბრის მუქო სასადილო-დავანა.

* * * მესამე განყოფილების ბოქაუ-ლი სწერს ქალაქის გამგებობას, რომ კოჯრის გზაზედ უქანსკელ წვიმის გამო მოგროვდა ბლომი და ქვი და ხენჯა, რომელიც უფლის მოგზაუ-რობას და ამიტომ გთხოვთ გასულუ-თაოდ აღუბარა. გამგებობამ შეუთვალა, რომ ამაღლების ეკლესიის ზემოდ კოჯრის გზა აღარ ექვემდებარება ქალაქს და უნდა იზრუნოს ერობა-შია.

დაბა, სოფელი და ქალაქები

ს. სვირი სოფელს სვირს, ქუთა-ისის მახლობლად, განმეორებულ-ეკტორა პიულის დრამა მულერე-ცია ბოჯაია. * 22 ამ თვეს ერთს გლახს მოუწვევია სახლში ათი-ოცე სტუმარი, რომელთა შორის ერთი მანდილანსიკი ყოფილა, და სადილოდ ამ შეუბრალდებლ მასპინ-ძელს თავისი სტუმრები სულ ერთი-დღე მოუწვამლავს; საწამლოდ ღი-ნოში დაუღვივებია.

ზოგი მოწამულთაგანი გაგივი-ბულა და საზოგადოდ-კი—ყველანი, გულა და სკარისონდენტი — საშინ მდგომარეობაში არიან.

დ. გუდავათი (ახხაზეთი): წლებულ აქეთაც სიმინდის მო-სავალს ცუდი პირი უჩანს უბოძო გავლენის გამო, ახხაზეთმა იელისი

რებაში ხარ. ოსისეე შემთხვევაში-კი აგრეთვეცა ვერცხლით იმის, ვინც ერთი იციოს, როგორ მოდის პური ან საიდგან მოპყუფე ღვინო, და ვი-საც უწყალოდ მხოლოდ ჩოთის მარცხს უნდა, რომ იანგარიზოს აღბე-მიცემობის შემოსავლი და ხარჯი. აშკარაა, რომ მედურნის კეთილ-დღე-ობაში ძლიერი დიდი აღდგომი დაუქე-ობის აღბე-მიცემობის, თავის ნაწარ-მოების განაღდებს და სხვის ნაწარ-მოების შემდგან. როდესაც ჩემს აღბე-მიცემობის განაღდებს უცხო ადამიანი სრულებით ჩემდა უკითხავად, რას-ა-კვრევლით, აღბე-მიცემობის ნაყოფი-ში ვე წილს არ დამიღვებს, მანამ მე თე-ოთან არ დავიდებ წილს და ჩემს აღბე-მიცემობს მე თეთიონ არ ვაწარ-მოვებ. აი ეს აზრი, შექმდე ხანგრ-ძლივის გამოცდილებისა და ტანჯუ-ბისა, საყოველთაო ხებმა ჩემში დღეს, და საქმეც ამაშია.

* * * აზრი საკუთარის აღბე-მიცემობის წარმოების ყველაზედ პირველად გამოიხატა კახეთის მემამულეთა შო-რის. ასეც უნდა ყოფილიყო, რადგან

დამოღეს დასთვის სიმინდი და ახლა მარკლიანს. ნაადრევიც ალღ-ნახე-ვირის სიმალღევე ვიყარა გვალვამ. ყუბქმენი აქეთ გვიარინდა ახსია, მა-გრამ ნამეტან გვიან იქნა. კვლავ ამ დროს ჩვენგებური ყურბქმენი მწერი ყოფილა; *ზაბაელს* ტკბილი და მაკარც დაგვიღვივია. ეხლა-კი ჩე-ნებური ყურბქმენი ჯერ ისტარინდა არის და მხოლოდ «იზაბელას» შესთვლია მარკაველი. ახხაზეთში ღვინო ბლო-მელ მოდიოდა, მაგრამ ერთი-ორი წელიწადი იქნება, რაც თან-და-თან იცლო ამის მოსავლობა.

ქურბქმენი ძალიან იცლო და იმდენი გვაქვს, მალე სრულიად მოის-ნობა. ჩვენი პაწაწა დაბაღ-უსუსთავ-და, ჩვეულებრივი ციებ-ცხელება მო-ისისა და ამის მიზეზი სწორედ სი-სუსტიავე უნდა იყოს.

ქვემოქოზი (ქართლი). აქ თუბცა ნიადაგი თითონია და ალღ-ალღა ლამიანიც; მაგრამ მა-ინც მოსავალი კარგი იცის, რა-დგანაც მამულენი სარწყავია; განსა-კუთრებით აქ მოდის მშენებრი ზური, სიმინდი და ხილეთულობა. ამ ბოლო დროს ძალიან გავრცელდა აქ კომპოსტის მოყვანა, რომელიც შეადგინს აქაურ მცხოვრებთა არა მცირე შემოსავლის სტატუსს. პურის მოსავალი უწინდებულად წელსაც კარგი იქნებოდა, რომ გუ-დადშუტა, სურმა არ გამოპროდა. რაც პურს ბარტყა ჰქონდა, უამინ-დლოდის გამო სულ მთლად «სურმა» დადიბა.

წლებანდელი ღვინის მოსავალი იმის მანდიდის დიდი ჩამოყვარდება, იმის ნახევარი ვერც-კი მოვა. თუ კარგი ამინდები არ დაუდგა, იქნება ხერიანად ვერც-კი დამწიფდეს ყუ-რბქმენი.

ს. წევვა (რაჭა), 25 აგვისტო. ჩვენი საშუალო სანივარი არის ზებუნს უფე-რობობა, მაგრამ ამის ეხლა ჩვენის ერთადერთის ხიდის უფარგ-ისადაც ზედ დავებდა. აგერ ოთხი თთვეც, რე მდ. ძორლოზე ს. წევის პირდაპირ ხიდი ჩატყდა და ქვევითი კაცეც ვერ გადის. თითქმის ნახე-ვარზე მეთი ამ ხიდისა მთელია, მე-ო-რი ნახევარის მასალაც იქვე ჰქვა

თავი და ბოლო კახეთის სამიღირისა არის ღვინო და ეს უმთავრესი წყა-რო კახელების სარჩო-სამადებლისა ვეღარ ინახებს ხალხს, ვეღარ აძლევს შრომისა და გარჯის ფს. დიდი გამოკვლევა არ დაჭირებოდა კაცს გავეო მიზეზი, რის წყალობითაც კახური ღვინო საქმეო ხერის აღარ აძლევდა მის მომყვანს. კახური ღვინო, რომლის ბაზარი კარგა ხანია გასცილდა ტულისის, მთელს კავ-კასიის, ვაღვიარუსეთის სატახტო ქა-ლაქებში და თითქმის საწვარი გართამდეც მიდღწია, ასეთი სა-წვარი საქონელი თითქმის შრო-მის ფასსაც აღარ აძლევს წყა-რომებულს! ვაგონილა ასეთი სახარკო ამბავი. კანონი-კი აღბე-მიცემობის არის, რომ რაც საქონელს ემა-ტება მუშტარს და უღიდდება ბა-ზარში, მით ასეთი საქონელი თან-და-თან სულ უფრო და უფრო მომე-ტებულს მთვებს აძლევს თავის პატრონს. კახელებმა ცხად დაინა-ხეს, რომ მიზეზი მათის საქონლის ფასთა ნაკლებობისა არის აღბე-მი-ცემობის დღევანდელი შეუფერებელი

რაცეუ და კაცო არ არის, რომ ხმა ამოიღოს და ეს მზა მასალა ისევე თავის აფილს შეაწყოს. თუ არ ემეველა რამ ამ ხიდსა, წყა-ლი მოიტაცებს ამ მასალას და ხიდის მეორე ნახევარს მოპე-ლევს.

ჯიხანიშიდვან (იმერეთი) გვერის მღვდელი ანდრია ლევაია, რომ მისდამი რწმუნებულ სერგეთის ეკლესიისათვის სხვა და სხვა პირთ შეფერიავთ 185 მან., გვიგზავნის სისა შემწვირეთა და მადლობას უცხადებს.

ქიხიცი. ცხადად ეტყობა, რომ ძალიან მცირე ღვინის მოსავალი მო-ვა წელს წინა-მხარ ქმუბში, რომ-ღის ვენახები ჯერ მჭიდრის ზამთრის ქირახლებმა დაამჩირა-დაზიანა და მე-რე ხანგრძლივმა გავალვამ დახუწუ-რე მტევანი. სულაღის მოსავალი კარ-გია, მაგრამ რა გამოვიდა; ბზის ფა-სად წაიღებენ ჩარჩები.

ს. ოჯახანი (სიღნახის მარტა). ჩვენ მივიღეთ ბნ სოლომონ ნასძის-მეტირ შეტრებლი შოთა როსთათვისის მწველის სასარგებლოდ 6 მ. ამ ფუ-ლისა გვეზონდა 139 მ. 10 კ. ეხლა შესდგა 145 მან. 10 კაბ.

გურია. ოკს წელიწადზედ მტეია, რაცეველებური ყურბქმენი მოისპო ჩვენ-წა მტეიან არ მოეშენებია, ჩვენი ხალ-ხი საშინელს ვაჭირებებში ჩაეარდე-ბოდა. რა არის მიზეზი ამ მშენებ-ერის ძველებურის ყურბქმენი მოსო-ბისა? ორ-გვარი სენი: ომი და ნა-ცარი, თორემ, როგორც ავრონომე-ბის გამოკვლევიდან სჩანს, ფლოქსე-რა ღვით ეფრიაში არ ვესტუმრებია.

კარგი ხანია, რაც ვერმოკრლის მანქანის საშუალებით ვენახის წამო-რბას შეუღენენ და ეს ორი სენი თი-რქმის უწინდელი შეიქნა, მაგრამ გურისის დაბლობა ხალხმა ჯერედ ამი-ხის არა იცის-რა. ამის წინად ერთს გლხეთან ლაპარაკი მქონდა და რაცა ვუთხარი, რომ ვენახის ქი-რის წამლობა შესაძლებელია ერთ-გვარის მანქანის საშუალებით-მოქ,

სელო, დამყარებული შუამავლის ნება ყოვლობასა და ანგარიშებსზედ. რომ ღვინის წარმოებაც ექვემდებარებოდეს საზოგადო ეკონომიურს კანონს, ამი-სთვის კახელებმა საჭიროდ სენესთვის საქონლის აღბე-მიცემობა აწარმოვან თავისივე საკუთარის ხე-თით. ამ აზრმა, რომელიც ყო-ველ მემამულისთვის აშკარა შეიქნა, დაბადა ღვინის წარმოებულთა სა-ზოგადოების საქრობა, უკვე ცნო-ბოლო ჩვენის მეთოდების მიერ.

ეხლა კველასთვის ცხადია, საი-თაც უნდა გაიკვიროს გზა ქართუ-ლით ერთს ჩარეგამ ქვეყნის ეკონო-მიურ ავ-კარგინობაში. მარტო ღვი-ნო როდი მოპყავს ჩვენს ხალხს. მის მკურნობას ხელი მიუღწევდა თი-ქმის ყოველ წარმოებულად. პური, სიმინდი, ცხვირი, ძროხა, ათას გვა-რი ხილეთულობა, ერთის სიტყვით, თითქმის რასაც დაასახლებთ, ყო-ველზედ შეზად მიღის ჩვენს იწე-წყალო-ზედ, ყოველსავე დიდი მუშტარი ჰყავს კაცობრიობის საუკეთესო ნაზა-რში. ეხლა მხოლოდ სი-ღაა საქე-რო, რომ ყოველ გვარს წარმოებას

ძალიან გაუფიქრდა და მისყველურა, რომ თუ ასეთი საშუალება გამოვიო-ნეს, რატომ ჩვენ არ გავგავებნეთო. იმავ გლხნმა მიიხრა, რომ ხალხი ასეთი გულგატეხული არისო, მალე შეიძლება ძველებური ენახები სულ გადაჩხვხოსო და ეს მშვენიერი გვა-რის ყურბქმენი სამუდამოდ დატო-ვება გუბრისა, მაშინ, როდესაც წა-შობის საშუალებით ადვილად შე-იძლება იმ ენახების გამოპრობება.

შეიძლება ღარბ გლხისათვის გა-საქირი იქნეს ვერობის მანქანის ყიდვა, მაგრამ ერთი მანქანა ხომ ათას და თხუთმეტს მოსახლეს ეყო-ფა და საერთოდ კიდევ არც გაუ-ქირდებათ.

კასკა ერისთავი 21 აგვისტო, 1893 წ.

ქორამსკონდენცი

მაზრა დიდი (ბათუმის ოლქი) (შეხვეტი *)

ახმელ-ეფენდის შემდეგ ამის შეი-ლი არუ-გვედრი ხალვაშიც მუცილი-ნობდა სკოლის არსებობისათვის. თავის ხარჯით ერთი ქართველი მა-სწავლებელიც მიიწვიდა და სკოლაში ემაწვილების სწავლის დაწყება სურ-და, მაგრამ ხალვაშენების გვარის ემა-წვილებს გარდა, სხვებმა არაიან მი-იკვანეს, რადგანაც წინანდელ რუს მასწავლებლის მეოხებით ემაწ-ვილებს ხალხი დაჰპროვოდათ სკო-ლაშენს და პატრონებს კიდევ ნდობა და პატივის ეცმა. აქ ყველაზედ საწი-ნაადმიდგოდ ხალხის წინაშე უფროა ერის გამხდარი, რომ მასწავლებლები ქართველი არ იცოდა და ამას გარდა ღვინითა და არყით თიგეროდა, ქარ-თველ მამაძიანთ ბავშვებს მისი არა-ფერი ემსოდათ და ამიტომ ხშირად გაჯავრებული მოგარლი მასწავლებე-ლი ბავშვებს სცემდა ხოლოთა. უბე-ირო მასწავლებლის ყოფა-ტყვეობა, ლოთობა და ბავშვების ცემა-ტყეობა უფრო ხელი შეუწყო უანტიკ ხო-ჯლების სტრატობას, რომლებიც ახმელ-ხალვაშის და სკოლის დაარსების წი-ნაადმიდგე იღვწოდენ.

ახმელ-ეფენდი ხალვაში მარტო ამ *) იხ. იფრიათა, № 182.

სათანადო პატრონობა გაუწიოს არა ერთმა და ორმა კაცმა, არამედ მიეღ-მა ჩვენმა ხალხმა, ყოველს ნა-წარმოებულ მოპყალის ხელი მწარ-მოებულთა საზოგადოების შეერ-თებულ ძალით და მედგარდ ჩაეროს აღბე-მიცემობა და თითონ კახე-თი თუ მღვდარია ღვინით, ქართლს პური მოპყავს ბევრი, დასავლეთის საქართველოს სიმინდი. თეთრთული საზოგადოება იმას უნდა ეყდოს, რომ თავისი ნაწარმოებები ეთად შე-ქირობს და, საცა უკეთესი ბაზარი შეხედეს, იქ მიიტანოს გასასყლად. ამ მოკლე ხანში კიდევ დაარსდა ერთი საზოგადოება, რომელსაც სახე-ლად ეწოდება „შუამავალი“. ამ საზო-გადოებამ აზრად აქვს ნაწარმოები ჩვენის ერის მიწარმოებისა, ვისაც იგი უჭირთ, და მის ნაცვლად მოა-წვილოს ჩვენს ხალხს ისეთი საქონე-ლი, რომელიც დღეს სხვაენად მიღის ჩვენსა და რომელსაც მამასი-ხლოდ გვაძლევენ გამგენი ჩვენის აღბე-მიცემობისა.

საქმი არ არის ცნობილი, იგი ერთ დროს კონტრიონსენ ხოჯად იყო, თათრული და არაბული ენა კარგად იცოდა, აგრედვე ქართული წერა-კითხვა; ოსმალოს დროს ქართულ წიგნებს ციხეხულობდა, საქართველოშიან შემოერთების შემდეგ რუსის სასახურში შევიდა, მალე თავის ნიჭით და გამჭრიახობით დიდი ნდობა მიიპოვა მთავრობის წინაშე და მამადაინათ ქართველების ოსმალიეთში გადასახლების დროს დიდი შრომა მიუძღვნა, ძალიან მეტადინფორმად, რომ აქაური ქართველები მოლოდინს და ხოჯების სიტყვით ოსმალიეთში არ წასულიყვნენ, ამით და რამდენიმე აქაურ მამადაინ ქართველთა საბატო პირებმა დიდი შრომა დასდეს ასეთ საქმეებს და ხალხის საქართველოში დაკავებაზე, ეს კაცი რომ არ ყოფილიყო და რამდენიმე კიდევ სხვა ასეთი პირები, მაშინ შესაძლებელი იქნებოდა, რომ ალი-ფაშა თავდგირიანს და სხვა ასეთ კაცების მოვხებით თითო მარადილი დაიკლებოდა.

ამდღევანდელი ხალხში თავის მეტადინფორმით მალე მარადილის უფროსმა მიიღო. ამ პირმა თავის გამგეობის დროს მარადილიამ მიიღო გარკვევა სახლურ გარდაცემის მიხედვით, რომლებიც ოსმალიეთშიან ან ზოხსტანიდამ იყვნენ საქართველოში მოსულნი, და აქ ხალხს გარდასახლებას ურჩევდნენ. ვინც დარჩენენ ხოჯა მოღვებისა აქ, ამათაც ვამოუცხად, რომ დღეს შემდეგ თქვენ კრიტიკ, ხმა აღარ გაბეჭდოთ და ხალხს არაფერი უხედავთ აქედან წასვლაზე, თორემ თქვე შევიტყვებ; იცოდეთ, რომ არ შეგარჩნით და თქვენ უფრო უარეს დღეს დაგაყენებთ.

ეს კაცი ასე წინააღმდეგ იბრძოდა მოქმედობდა ამით წინაშე, რადგანაც მან მამაშვილთის დარჩენებით ვერაფერი გააწყო და ბოლოს საქმე ძალზე და მოწეს მივიდა. გარდა ამისა დიდად შესტკივოდა გული ქართველ მამადაინების დატყვევება, ნაპეტურ საქართველოს ამ ძველად დაპატრონულს ნაწილზე, რომ ეს მშვენიერი კუთხე საქართველოს ოსმალითაგან ასე უწყალოდ დატყვევდა და დაღუპილია. ამას თავის თივი ქართველად მიანდა, თავის სამშობლო ენად ქართული ენა, თავის სიმშობლიოდ ქართულად. ამ კაცის გამოხებით დღეს მარადილის ხეობაში მით გვარის ოჯახებში დიდმა და პატარადაც ყველამ იციან ქართული წერა-კითხვა. თავის შვილ, არაერთგვარადი ხალხაშვილაც სამეარისი გავლენა მოუხდენდა და დღეს თავის თავს ქართველად აღიარებს და მიერის მარადილას ქართველად, მხოლოდ სარწმუნოებით მამადაინების და გერეგრობით ველოდა დაშორილებს.

ჩვენ ხალხს ცოტა პატრიოტიზმა უნდაო, პატარა სწავლა გავიგონ და დავარწმუნებთ, რომ მაშინ მოიღებოდა ხოჯები ვერაფერი გააწყოებოდა, ჩვენს მამაში რომ სკოლა განახლდეს და ვინმემ ხელი მოაკლდას ბავშვების სწავლებას, მაშინ მე ჩემის შვილების დაგვარად წელიწადში 100 მ. დახმარება მივცემო. მე ძლიერ მესიამოვნება, რომ კიდევ ის მამაშვილები მოვიდეს აქ, რომელმაც ჩვენს სათვისაგან ასწავლა წერა-კითხვაო. მცირედ მინც გავიგონ ამ უბედურებმა, თუ სწავლა რა ძვირფასი რამ არისო და რომ სწავლა სკულის საქმეს არ ატყენს და არც ენებს და

უშლის რამესო. სანატრელია და აღვიღალიც შეიძლება აქ ეს საქმე მიხერხდეს, რადგანაც ჩვენი სკოლის შენობა დღევანდლამდ მიიღოდა სდგანა.

დღევანდელი მარადილის სკოლის მშვენიერი შენობა სდგას უქმად, ოთახები ცარიელია, კარებები და ფანჯრები დაკეტული, ერთ ოთახში სკოლის ნივთები აწყვიდა, ყველა ესენი მიიღო არის შენახული, პატრიოტიზმს და ზედმედეველობას უწყობს მარადილის უფროსი თ. დ. ლეონიძე, რომელიც დიდად მონატრულია ექსკოლის გამართვის, ქართველ მამადაინების კეთილად ქცევის და ნაშვილ და პატიოსან მშრომლების აღზრდის. ამ პირმა აღიარა, რომ აქ დღითი დღე სკოლის მსურველთ რიცხვი მატულობოდა და მომავლისთვის უფრო იმატებს კიდევო. ამ საქმეს პატრიოტიზმს და დახმარება უნდაო, თვით ხალხს ამის პატრიოტიზმი არ სწავლიან, რადგანაც მშობლები და ხოჯები აშინებენ მათაო. რიგია, რომ ამ საუკუნედაც კითხვას ქართველობამ ყურადღება მიაქციოს და ახმედა-ხანგისგან გაკეთებული სკოლა და ნივთები ქარს და წვიმას არ დაანერგონ. ასეთ შენობას მერე 600—700 ვეღარ გააკეთებენ. აქ საქაროა მხოლოდ ერთი რიგინი მასწავლებელი და სკოლისთვის სახანარები წიგნები. მასწავლებლის ოთახი არის ცალკე. ზემოსხლელზე პირებს გარდა კაცი აქ სხვა პირებშიც შეხვედნა ისეთები, რომლებიც სკოლის და მასწავლებელს ნატრებო.

ქართველ მამადაინებში თუ გავეთლება რამე, ჩვენის ფქით, ყველაზე უმჯობესი იქნება და უკეთესი, რომ აქ, მარადილში, გავეთდეს რამე, ვფიქრობთ, გავეთდეს მით უფრო, რადგანაც ეს სკოლის შენობა მზად არის, გარდა ამისა აქედ სკოლა მით უფრო არის საქარო, რადგანაც მარადილში ფანატრიკობით მუჯახელს, მურაღუსს და ლიგანის ქართველობას არაფრით ჩამოეწინებინათ, ქართულად ლაპარაკობენ, ქართული გვარები აქეთ, მთებს ქართული სახელები ჰქვიათ, სოფლებს, ხევებს, მდინარეებს და ამით რომ ჰკითხოთ, თუ თქვენ ვინა ხართ, ესენი მაშინდღე იტყვიან: თათარი ვარო. ამით ოსმალით-კი გურჯებს უწოდებენ, ესენიც ასე ამობიან, რომ ჩვენ გურჯები ვართ და არა ქართველებიო. ამ უბედურებს ვერ გაურჩევიათ ის, რომ გურჯი ქართველ ენაზე ქართველს ნიშნავს. ამითი რომ ასე ჰკითხოთ ვისმეს:

— ვინა ხარ შენ, გურჯი თუ ოსმალი, იგი მოგიგებს:
— გურჯიო, ე. ი. ქართველი, რომ ჰკითხოთ:
— გურჯი ხარ, თუ ქართველი, იგი მინც გეტყვის, რომ გურჯიო, თუ ჰკითხვთ:
— თათარი ხარ თუ ქართველიო, მაშინ-კი ეს თამამდ იტყვის:
— თათარი ვარ, თათარი. ქართველი არა ვარ.
ქართველი ამით გინებად მიანიათ, თუ ველოცოყვოდ, რადგანაც ქართველი ქრისტიანები არიანო. ფანატრიკობით ესენი ძალიან ჰგვანან ქვესტრიანის, ფოცხოვის და შვედეთის ერთისნაწილის ფანატრიკ ქართველებს, აქეთ კაცი ხშირად ვერ შეხედება ისეთ აღმანას, რომ თვითნათ თავი ქართველად აღიაროს. აქარა-ში-კი ეს

უფრო ხშირია, იქ უფრო აღვიღა ნახავს კაცი ისეთ პირებს, რომლებიც თვითნათ თავებს ქართველად აღიარებენ.

(შემდეგ იქნება)

რუსეთი

საკუთრად ლევა რუსეთში. სკუთხდა უმაღლესი რესკრიპტი ხელმწიფე იმპერატორის ბ-ნე. დ. ნარიშკინის სახელობაზე. ამ რესკრიპტიდანაჩნდა, რომ ზან ნარიშკინს სკერა განათლებისთვის შეუწირავს სხვა-და-სხვა დროს 700 ათასი მანათი.

მაგრამ ყველაზედ უფრო საყურადღებოა რესკრიპტში შეხვედი სიტყვები ხელმწიფე იმპერატორისა: აქედენ (მაშინ ნარიშკინმა) აფეთ ტამბოში, საკუთარის ფულით, დღი შენობა საზოგადო მიზლითთვის და ითავეთ ტამბოვისა და ტამბოვის გუბერნიაში სახალხო სამთხველოების დაარსება...

ჩვენ დღის საზოგადოება და მდლიობით გავაონდებთ თქვენი კეთილი მოლოცვა და სულითა და გულით გვსურს, რომ თქვენ-მეგრ დაარსებულ იხალი საქმე სალოხო სამთხველოების გამართვისა წინ წასდეს და გავცდვდეს ჩვენდა სასიხარულოდ და ტამბოვის გუბერნიის მცხოვრებთა სასარგებლოდ.

თვით მცროხელი სრულიად რუსეთისა, ამბობს ვახუთი რუსი. შინს სახალხო სამთხველოების დაარსებას დიდად თანაუგრძნობს და ამიტომ ამიერდგან, რასაკირველია, გურჯიერ ვერ უნდა ვაძგებოს ხელი შეუშალოს ამ ფრად საკეთილო საქმეს—სახალხო სამთხველოების დაარსებას დაბა სოფლებში, რიკი, სამშუხაროდ, არა ერთხელ მოუწოდინებიათ აღმინსტრაციის მცირე თანამდებობის მოხსელო.

უცხოეთი

ინგლისის პარლამენტში ახალი „სკოლიონია დის“ შესდგა. ეს დისი მიუთღს თავის ყურადღებას მთაპრობას იმ კოლიონიის, რომელთაც თვით-მმართველობა აქეთ. ვახუთს Standard-ს სასიამოვნო ამბად მიანდა ეს გარემოება და მოჰყავს სია იმ ახალ დისის წარმომადგენელთა.

სასენ-კომბურგოტის საჰერცოგოს გავსდვლის გამო ინგლისის ხელში, ვახუთი Times-ი ამბობს, რომ ჰერცოგ-ალფრედ-ედინბურგისას ოპოზიცია ცხელდება, რადგანაც იგი ინგლისელი არის, ხოლო ამჟამად მიღწე დამსახურებს სერთო პათილექმას და იმპერატორი ვილჰელმი არ დასტოვებს უყურადღებოდ შესანიშნავს ნიქსა და ცოდნას ჰერცოგისას საწავსარო საქმეში. Standard-ს სასიამოვნოდ მიანდა ინგლისის პრინცი მთერ გერმანიის საჰერცოგოს მიღება, როგორც ნიშანი ინგლისისა და გერმანიის დახლოებებას. ეს ვახუთი ამბობს, რომ გერმანია სადარჯაო ინგლისისა

ბის კონტინენტზე და ინგლისი უნდა თანაუგრძნობდეს სამთა კავშირსაო.

სამრბი. ევროპა სრულიად სამხედრო ბანაკად გადაიქცევა. პატარა სერბია, სადაც მილიონ ნახევარი ცხოვრებოც-კი არ არის, ისეთის სამხედრო კანონის შემოღებას ამბობს, რომ ომის დროს 150 პატალიონი ჯარი ცხელდება.

აღვილი წარმოსდგენია, რა ჯარი უნდა ცხელოთ დიდ სახელმწიფოების, სადაც 50 და 100 მილიონამდე მცხოვრები ითვლება.

როდესაც რომდენი მისული ნეაპოლის ამბავი რომში მომხდარ უწყობების გამო, ნეაპოლიანი წახალი სხეულან რომავლითა მავლითით, შეკრიბილან ათასობით ქუჩებში და დაუწყვიათ ყვირილი: „გაუაჯოს სამთა კავშირს! დაეშინო საფრანგეთის ავახაკები!“ ხალხმა დაიწყო გლეჯა-მტეგევა ფრანგულის წარწერებისა სიავკროზედ და გერბებისა. ამ უწყობების დროს პოლიცია არსადა სჩნდა. მეორედღეს, როცა ხალხმა გაიგო, რომში საფრანგეთის საფრანგეთის, განიზრხა საფრანგეთის საკონსოლიდანი გერბის აგლეჯა და ალაყაფის კარების ჩამოღება, მაგრამ ხალხი ვერას გახდა. ამ არეულობით ისაგებლეს ანაქრისტება, შეკრამეს მებღლები და დაუწყეს ნტრეჯა ცხენის რკინის გზის გავონება. ორთქლო დასასა-კი დაეცნენ, მაშინდის დასასსტეს ჭე ფანჯრები ჩამოხსარიეს სახალხო ვაგონში. დარაჯმა თთვი დასცალა, მაგრამ, როგორც ყოველითვის, უწყობების ჩამდენთი არ აინო, გამეღელ-გამოგლედი შვიდი მოქალაქენი დასტია. მალეი საზოგადოება და ინტელიგენცია პოლიციას და ჯარს-კი არა შელოია, პირიქით, სცდილობდა კიდევ როგორმე უსიამოვნება მიეყენებინა. ქურანლისებში, აფკაატებში, პროფესორები უსტვენდნენ და უკეთროდნენ პოლიციას: „ავახაკებო!“ ვახუთებს არ მოეწონათ, რომ პოლიციამ იარბი იხმარა მანიფესტანტების წინააღმდეგ და დაჰმეკდა გასაკიხი სტატები ამნიარ სათაურით: „განიარბოა იტალიელებზე ნეაპოლიში“. ამას შემდეგ უწყობების ჩამდენნი უფრო გავლენისდნენ და ღამე ქუჩის ფანჯრები მიღვეეს, რასი ვინდენი ვაგონი დასწყეს, სახლის ფანჯრები ჩამატყრიეს, ბოლოს ერთი მოკლე ბავშვი ჩასდეს კალათაში და დღის ამით მიეული ქალაქი შემოიარეს. ინტელიგენცია ტაშს უკრავდა.

ნარკვევი

(ფურხან-ვახუთიბიდა)

თავადი მეშურესკი სწერს თავის განხეობი:

დაა, მე მოხამანი გარ, რაც გნებათ ეს დამბეჭათ, მაგრამ მანერ გათხარო, სად არის ჩვეთა თავადა-სწავრობა?

აღლავ უნსუფის და გავგებაჩის შემსხვევის გამო სენს მოლოდინს მან გვექსმას დამ თავადა-სწავრობაზე, როგო იგი თავისთავს შეღათის თხოვს. მათადა, 1861 წლდს რუსოქმბოს შედგეც სწავრობა თავადა-სწავრობას დაგხმაროს მთა-

რობა, მაგრამ სწავრობა ვისურვით, გავაგით და განათა, რომ თავადა-სწავრობამ სხვა საქმიანე ამინოს თავი და ანა მარტო სხვა-და-სხვა შედავათების თხოვნაში.

ნაკვეი

ამ დღებში ინგლისელმა ნეტრალიმ და ამერიკელმა კოსკრმა სანამდლო დახსდეს, ცუტრეაში რომელი აჯობებსო. მანდილი იყო 1 მილი, სანამდლო 6,250 ფრანკი. ვაგიბონინგ გოლინგორის ტახტზე, როცა დლითან, ლანკაშიროს, ნეტრალიმ დანიშნული დავლი ვასცურა 26 წმასა და 8 წუთში და კოსკრს გაასწრა 137 მეტრით. აქამდე წყალში 1 მილის გასაცურავად სულ ცოტა 28 წამი და 7 წუთი შიანდით საჭიროა.

ინგლისელი მილი უდრის 1,609 1/10 მეტრს.

ინგლისის დედოფალმა ვიქტორიამ მოსურვა დაწერილებულ ამბის შეტყობა შესახებ გემის ავიტორის* დაღუპვისა. ეს სურავილი დედოფლისა გაიგო ახალგაზდა ლეიტენანტი ლორდ გილფორდმა, რომელიც თვითონ მოწვე იყო ზემოხსენებულ უბედურებისა, ნეაპოლის დედოფლით და მოუყვა დაწერილებულს ამბავს. დედოფლი სტრიოდა, გოლფორდს ამბავს ისმენდა და ლორდ გილფორდს მამამდინებო იქნა რამედენჯერმე შეეწყვიტა თავისი სამშუხარო მოთხოვნა.

ხოლოცა საერთაშორისო უბედურება და ამიტომ მის წინააღმდეგ საბოლოოდ ყველ ერმა უნდა მიიღოს მონაწილეობა. საქაროა, რომ ყველა სახელმწიფონი ეცდნენ იმ ადგომას მისამინ ხოლოცა, საიდგანაც სხვა და სხვა ოდგილებში გადადს. ასეთი ადგილი მექქია. ეს მამადაინათვის წმინდა ქალაქი საშინელ მღგობარებაშია, არც რიგინი წყალობი არც მეტრის ლები და არც წამალი. თვით მამადაინათვის მექქიაში სოკელი არა-ერთიარ უბედურებად არ ჩიოთლება, რადგანაც მათის ახრთა, თუ ამ ქალაქში გარდაიცვალა ვინმე, პირდაპირ საითხეში წავა, მაგრამ უბედურება ისაა, რომ ამ ქალაქდგან მილოცაგებს ხოლოცა ყველა სახელმწიფოში გავაქეთ ხოლოცე. რა თქმა უნდა, სრულიად შეუძლებელია იტირძალოცა, მამადაინებო სალოცავად ნუ წავლენ თავიანთ წმინდა ქალაქშიო. მაგრამ კიდევ არის სხვა საშუალებაც. საქაროა, თვით მექქია, ეს უშინდური ქალაქი, დასუთთავდეს და დიწმინდაოს. შეიძლება სხვა სახელმწიფოთა ძალი დატარონ ხონტარის, ეს ქალაქი სუფოდა იყოს შენახული, ევროპისავე სახელმწიფოთა ხარჯით მანც; თუ ამ ხარჯს ხონარობა არ იკისრებს, მანამ ეს არ იქნება ასრულებული, სხვა და სხვა სასანატარო კონგრესების გამართვა ვერასწავობს.

მეურნეობა

ჩიკაგოს გამოფენებზედ გავზავინილი იყო ტუმბოლიდან კონიაკი დ.

ზ. სარაჯიშვილისა და ს. ს. მელიქონოვისა, განჯის გუბერნიდან კონიაკი და ვარშავიდან „მპროტისი“ ჭარხის სასმელები. ეს სასმელები განაზღვრულად აძირკობს რუსეთის ექსპერტების, სპეციალური პროფესორის ვილიამის მოსწონების თანხმად, გადასწევით, იმ სასმელებს, რომლებიც განაზღვრულად, ექსპერტისა ნუ წარუდგენოთ.

სასამართლოს მახინჯი

ახლად განთავსდა. საცარიან-მდებარე ვანკარელების სახელმწიფო რევიისს წარედგინა მრავალი კანონპროექტები, სხვა-და-სხვა საინჟინერების-მიერ შემუშავებული, რომელთა განხილვა უკვე დაიწყო. ამ პროექტთა შორის არის: დებულება გლახთა ამხანაგობისა; ნაფიც მსახურთა უფლების შემცირების შესახებ; ნაფიც ეფეტლისა, სასამართლო მთავრთა კანდიდატებისა და სამომავლოდ გამოიყენებულთა შესახებ; საგაქრო და სავეტილო წესდებითა ცვლილებისა და სახელმწიფო მამულების გარდასახადის შესახებ ზოგ გუბერნიისა.

წერილი ამაჟი

საიდუმლო მელანი. საიდუმლო მელანი მრავალ გარდა, ხოლო უკუაღზდა ახალი განაკეთებული და უფრო გაგრძელებული სახეისაა. სხვის წყნით დაწერილი ქაღალდზე და სრულიად არასწორ, ცოტად გრომ შეთხუბ ქაღალდს, ასობა ნათად გამოასახებს და წყაითხუბ შეიძლება. სწორედ ამ ნაირად წყადა, ცოტად გოგირდის სიძვეთა შესაყუბა.

ერთს ექმის, ბ-ს მაკოკანს მსჯულთა რაჟი დაუდდა და ტეხინში უნახავს, რომ აქჟურა მამუხუნა თურქ თახის ჭურჭელს აჯობებს, ღვინოსა სწორად, ჭურჭელში ასხავს და ინახავს. დადი ხანა არ არისო, სწორს ექმის მაკოკანს, ერთს სოფელში მამუხუნა გაიარეს; უკლას სათათაოდ ხელში თახის ჭურჭელად კვირა. მამუხუნს სოფელის ბაჭუბუქებს ქუბა დაუქმეს. შეხსენებულ მამუხუნა გაიქცეს და ჭურჭელი დაჭრა. ჭურჭლებში არ ნაირად ღვინო აღმოხდა, აღის ფერა და მქავე, ადგილობრივ გაზისაგან დაწურული. ბ-ნი მაკოკანს ამბობს, ადგილობრივი მესონერებლები ამტკიცებენ, რომ მამუხუნა ღვინოსა წამოთისთვის ინახავენ. ამას გარდა ჩვენამდე მამუხუნა ხას როდინებში გაზის მარცხლებსა ნახავენ და ღვინოს სწორად. სტენდის და ვეფხოსან აფრიაკა, აღებრტის ტბის საზარის, უნახათ, რომ მამუხუნა დეტსად გაასაღეს, გარს შეიკაფსინდეს და დოლს უგრადეს, რომელიც სოფელ-ლებსისთვის მოაწარათ.

დებემა

24 აგვისტო

პატივპაზრბი. გამოცხადებულია წესდებანი სახმედრო უწყებისთვის

კვივის ყიდვისა ერობათა შემწეობით იმ გუბერნიებში, სადაც ერობათა დაწესებულება არსებობს. გამოცხადდა ცირკულარო შინაგან საქმეთა სამინისტროსი და დებულებანი მუშებისა, გადასახლებულთა და მლოცველთა სასანიტარო ზედამხედველობაზე.

პარიზი. ოფიციალურ ანგარიშით ახალ პალატაში იქნება: 409 რესპუბლიკური-რადიკალი, 79 უმწვერვალესი რადიკალი და სოციალისტი, 64 კონსერვატორი და 29 შემოერთებული კონსერვატორი.

ხელ-მეორედ არგენენში არჩეულ იქნენ: 94 რესპუბლიკელი და რადიკალი, 49 რადიკალი და სოციალისტი, 14 შემოერთებული კონსერვატორი და 7 კონსერვატორი. რესპუბლიკელებმა 27 ახალი ადგილი დაიპირეს.

25 აგვისტო.

პატივპაზრბი. გამოცხადდა დებულებანი შესახებ სესისა, რომელიც პურში უნდა გაციეს სახელმწიფო ბანკის კანტარებისა და განყოფილების სანჯარ საერო დაწესებულებათა შემწეობით.

კოპენაგენი. გუშინ საღამოთი გარდაიცვალა ფრედენსბორგის კოშკში დანის მეფის ძმა, ვილჰელმი, პრინცი „მლენვიგ-გოლშტინ-ზონ-დერბურგ-გლოუსკოურისა

ლონდონი. დერბის საგრაფოს აღფრესტონის ოლქში დიდი უწყისობეა მოხდა. 1000 კაცამდე გოფურული მანდის მუშები დეცენერ თნთ იტაუს ქარხანას, დაანგრეს შენობები და დალწეს მანქანები. პოლიციამ მუშები ვერ დაამშვიდა. შუფილიდიდან ჯარი მოიწვიეს. უწყისობეა მოხდა აგრადვე სხვა ადგილებშიც.

ოლმსა. გუშინ საღამოს სომეხთა კათალიკოზო ორთქლის გემით „ოლგა“-თი ბათუმს გაემზავრა.

ნიშენ-ნოვგოროდი. იარპუკის ოფიციალურ დახურვისათავე ყველა სავაჭრო ოპერაციებე თავდობდა. დღეს, მაცხოვრის ტიპარში რომ წერიკა გათავდა, ჩამოხსნეს იარპუკის ბაიარლები.

მედი. ოფიციალურ სადილზედ, რომელიც სამოქალაქო მოხელეებმა გააკეთეს, იმპერატორმა გაოუცხადდა თვისი მაღლობა ლორენის მცხოვრებთ ჩინებულად დახვედრო სათვის. ოვაციებმა დამარწმუნესო, რომ ლორენი შეუერთა იმპერატორს. ლორენელი კანონის მომხრე კონსერვატორნი არიან, მშვიდობიანობა უნდა და ამის გამო მათ შორის აღიერიე ჩემთვის, კუთხე რათა დარწმუნდნენ, რომ გულ-დაუწყნარებით შეუძლიან იწრომონ თავიანთ საქეთილდღეობა; გერმანიის იმპერია მიანიჭებს მათ მშვიდობას, იგიინ ნემსები არიან და ნემსადვე დარჩებიან, ლთვისა და გერმანიის ხმლის წყალობითათა. შემდეგ იმპერატორმა ადღერაქელა ელზს-ლორენი და მისი ერთფულნი მკვიდრნი.

ლონდონი. ლორდთა პალატაში სენსერმა გამოაცხადა, ირლანდის ბილლის მეორედ კითხვის უნდა შევდგეთო. დევიანობის პერკოვმა სიტყვა წარმოთქვა, მთელი ორი საათი ილაპარაკა და მოჰყავდა იმის საზუთები, რომ ბილი უარყოფილ უნდა იქმნასო. ბუბოა შედგე იქნება.

სუტერბურგის ბირჟა, 17 აგვისტო

როგორც	რეალ.	პენსი.	რეალ.	პენსი.
გადასახდ.	გადასახდ.	გადასახდ.	გადასახდ.	გადასახდ.
მე-მანაიანი ოქრო	7 1/2	7 1/2	—	—
მანაიანი ვერცხლი	155 1/2	156 1/2	—	—
მანაიანი ვერცხლის	—	—	—	—
მანაიანი ვერცხლის	—	—	—	—
5/8 პარკების შინაგანის სესის მამულები	—	—	238	—
მანაიანი ვერცხლის	—	—	222	—
4/8 მანაიანი სესისა	—	—	—	—
საქონლო ოჯახ-საქონლის სანჯარს მამა	—	—	—	—
გვერდული	192 1/4	—	—	—
გარდასახდის ფურცელი	—	—	—	—
ტუილის ბანკისა	—	—	101	—
5/8	—	—	100	—
მედიის ბანკის 5/8	—	—	101	—
5/8	—	—	100	—
5/8 ობლიგაცი, ტუილის ქალაქის საერო დრო საზოგადოებისა	—	—	98 1/4	—

ბანსკალუბანი

გამგობა ტფილისის სთავად-ანჯურთა საადგილ-მამული ბანკისა ამით ახდლებს, რომ 30-ს სექტემბერს 1893 წ., შუადღის 12 საათზედ, ქ. ტფილისში, ბანკის სახლში, ფრენკლინის ქუჩაზედ, საკუთარს სადგომში მონდებე საჯაროდ ვაჭრობა განუყოფილად უძრავის მამულისა თავადის სვიმონ გოიარგის ძის წყრეთლისა, რადგან არ წარმოუდგენია ბანკში ვაღზე შემოსატანი სარგებელი და წინად დარჩენილი გარდასახადი. ეს მამული მდებარებს ტფილისის გუბერნიის და ამავე მაზრის სოფელს ვარდის-ბუნში, ანუ შავ-საყდარში და შეიცავს სახნავს და სამოვარის ადგილებს ზომით 452 დეტენინას. მამულზედ ითულება: თავნი ვალი 366 მ. 72 კ., შემოსატანი გარდასახადი 1967 მ. 01 კ. და სრულიად 5622 მ. 73 კ. ვაჭრობა, თანხად ბანკის წესდების მე-18-სა, დაიწყება 5622 მ. და 75 კაბ. დამატებით სახელმწიფო გარდასახადისაგან დარჩენილის ვალისა, რამდენიც აღმოჩნდება ვაჭრობის დღეს. მსყიდველს შეუძლიან თავნი ვალი ბანკისა შემოიტანონ ამავე ბანკის გირავნობის ფურცლებით, რომელიც მიიღება ღირებულ ფასად მანეთი-მანეთად ან, ბანკის თანხმობით, გადიტანოს თვის სახელზედ, მხოლოდ-სავალდებულო და შემოსატანი გარდასახადი უნდა წარმოადგინოს ნილფულად. თუ პირველ ვაჭრობაზედ 30 სექტემბერს მყიდველი არავინ აღმოჩნდა, მაშინ ვაჭრობა დაინიშნება მეორედ და უკანასკნელად 14 ოქტომბრისთვის ანუ 1893 წლისათანხმად მე-16 ბანკის წესდებისა, მამულის პატრონს ნება აქვს შემოიტანოს ვაჭრობის დღემდინ დარჩენილი გარდასახადი, სარგებელი და ხარჯი, რაც ვაჭრობის დაინიშნის მოუხდა. (3—3)

მაგონსაღები ცნობანი პირველი გერმო სამკურნალო

ექიმი ს. ნ. ავასიანი (გუგუში, ვარანცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ავადყოფთ იღებენ და სინჯავენ ექიმის ყოველ-დღე, ყვირა დღეებს გარდა. დილაობით იღებენ:

ბ. ა. ნავასარდანი, 11—12 საათამდის იმით, ვისაც სურს სნეულ-ბანი: გარგანი (ხორბუგული), კბილებსა, ვენერული და ათაშანი (სიფილისი).

ე. მ. ჩაქაიანი, 9—10 1/2 საათამდის, სნეულბანი: თვლის და ნერვებისა—ტაში ტევილბისა.

დ. გ. რუდგოვსკი, 10—11 1/2 საათამდის, სნეულბანი: შინაგანი, ბავშვისა და დღედა სქესისა.

ი. ჭ. ზოატასკვანი, 11 1/2—12 1/2 საათამდის, სნეულბანი: ყურსა, ყელის და სტვირისა.

ს. ზ. კარაბეკიანი, 1—1 1/2 საათამდის, სნეულბანი: შინაგანი და ბავშვისა.

სადამოაობით მიიღებენ:

ი. გ. ჩემურავოვსკი, 5—6 საათამდის, სნეულბანი: თვლის და გულ-მკერდის; ხიმიურად და მიკროსკოპიურად გასინჯავს ნახველს (ხორხს) და წარღს.

ს. ა. გადამსკი, 6—7 საათამდის, სნეულბანი: ათაშანი (სიფილისი), ხორციის კანის და გარგანი (ხორბუგული).

ბ. ა. ნავასარდანი, 7—7 1/2 საათამდის.

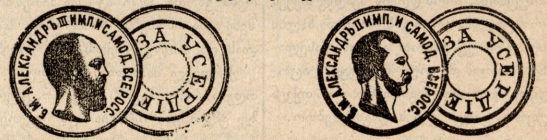
ე. ა. ფრანკოვსკი, 7 1/2—8 საათამდის, სნეულბანი: ყურის, ყელის, და სტვირისა, ორმანობით, ორმანობით და პარასკობით.

რჩევა-დარიგების და რეცეპტის დაწერის ფისი ათა შაურია; ფისი ექიმთა კრების რჩევისათვის (კონსილიუმისათვის) და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

დირექტორა სამეუნისაღობისა, დოქტორა მუდინისა ნავასარდანი.

ტფილ. გამოღენი.

აღლო თუთაგის

ზეთიანის კრასკების ქარხანს იარმუკაყედ **ბოლისში:**

ვილებ სახლების აშენებას, აგრადვე სახლების შეკეთებას (ремонт) და შეღებვას (полная окраска домов). ვილი ფაბრიკის ფასად ზეთს, ყოველ ნიორ ზეთიანს და მშრალ კრასკებს, აგრადვე ლიტო-ტიპოგრაფიისა და ამით მოწყობილებას, კრასკები შეიძლება დაიბარონ სხვა ქვეყნებშიც 2000 სთის გამოგზავნითა, დანარჩენი საქონელის მიღების დროს (наложенными платежом). რაც შეეხება კარგი თვისების და კარგა შეზავების კრასკის გაყიდვას, ყველა მსყიდველი დარწმუნებული უნდა იყოს რომ უტყუარი იქნება. ჩემის საშუალებით და ჩემის თავდებობით შეუძლიან ყველა სველნაირის სინდიკატის ხელმძღვანელს შოვნა, მხოლოდ ცტოა აღრე უნდა შევატყობინონ. (48—44)

აღ. თუთაგია

ა. რ ა ლ ლ ე დ ე ო მ ა ნ ი

მის უდიდებულესობის სელმწიფე იმპერატორის კარის ოჯარბადრნი.

ს ა მ ო ნ ს რ ი ს ა მ ო ნ ი

შ ე მ უ ს ე ე ნ ე

მხოლოდ ჩვენ შევიძლიან ამ სახნის კეთება, პრივილეგია გამოცხადებულია № 1026-ით.

ისყიდება ყველა რუსეთის ქალაქებში.